

LAUSUNTO

Helsinki 14.10.2025

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

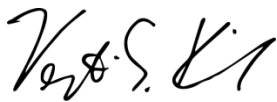
Viite: HE 95/2025 vp

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain 4 §:n ja liitteen muuttamisesta

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on yli 240 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä yli 70 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Lisätietoja: erityisasiantuntija Erica Mäkipää, erica.makipaa@soste.fi, p. 050 544 4771

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Federation for Social Affairs and Health

www.soste.fi

SOSTE kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja tulla kuulluksi otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä.

Hallituksen esitys:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia. Viinin ja muiden käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin keskimäärin noin yhdeksällä prosentilla. Korotus kohdistettaisiin alkoholipitoisuudeltaan yli 2,8-tilavuusprosenttisiin juomiin. Lisäksi ehdotetaan, että alkoholi- ja alkoholijuomaverot sidottaisiin kaikkien juomaryhmien osalta pysyvästi yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin toteutuneisiin muutoksiin.

Tiivistelmä SOSTEn kannasta:

SOSTE kannattaa valmisteverojen korotusta. Korotusten tulisi painottua juomiin, joiden saatavuutta on laajennettu tai joiden kulutus on suurinta. SOSTE näkee indeksiin sitomisen erityisen hyvänä kehityksenä. Erilaiset alkoholin saatavuutta lisäävät toimet luovat huolestuttavan tilanteen, joten veronkorotuksia tarvitaan.

Verojen korottaminen on välttämätöntä, mutta samalla riittämätöntä

Esityksessä ehdotetaan, että viinin ja muiden käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien valmisteveroa korotettaisiin keskimäärin noin yhdeksällä prosentilla. Veronkorotus kohdistuisi yli 2,8 tilavuusprosenttia alkoholia sisältäviin viineihin ja muihin käymisteitse valmistettuihin juomiin. SOSTE kannattaa valmisteverojen korotusta. Korotusten tulisi painottua juomiin, joiden saatavuutta on laajennettu tai joiden kulutus on suurinta. Veronkorotukset ovat ohjauksen keinona kannatettavia ja tärkeitä.

Lisäksi ehdotetaan, että alkoholivero sidottaisiin kaikkien juomaryhmien osalta pysyvästi yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin toteutuneeseen kehitykseen. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin kehityksen mukainen veromuutos olisi 1,4 prosenttia vuonna 2026. SOSTE näkee indeksiin sitomisen erityisen hyvänä kehityksenä.

Alkoholihaittoja tulisi pyrkiä pienentämään kuitenkin vielä enemmän ja monipuolisin keinoin. Erilaiset alkoholin saatavuutta lisäävät toimet luovat huolestuttavan tilanteen alkoholihaittojen näkökulmasta ja veronkorotusten merkitys haittojen ehkäisyn keinona korostuu entisestään. Veronkorotusten merkitys voi kuitenkin vähentyä, jos etämyynti ulkomailta lisääntyy ilman, että veroja maksetaan vaaditulla tavalla. Etämyynnin verojen maksun valvontaan tulee ja matkustajatuontiin tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkossa.

Verotus tuo tuottoa, mutta ne eivät kata alkoholihaittojen aiheuttamia merkittäviä kustannuksia. Vaikka alkoholin kokonaiskulutus on vähentynyt, alkoholin aiheuttamat haitat eivät ole kadonneet. Esimerkiksi alkoholisairastavuuden alueelliset erot ovat kasvaneet. Erityisesti sairastavuus on kasvanut niillä hyvinvointialueilla, joissa se on ollut yleisempää ennenkin. Yhteiskunnan kaikkia toimia tarvitaan alkoholin käytön vähentämiseksi.